

การวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี
Factor Analysis of Educational Supervision Skills of School
Administrator under Chonburi Primary Educational
Service Area Office

ภัสสรา มูลสา ^{1*} ปริญญาพร ตั้งคุณานันต์ ² บุญจันทร์ สีสันต์ ³

Phassara Moonsa ^{1*} Pariyaporn Tungkunanun ² Boonchan Sisan ³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

² ศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

* ผู้ประสานงาน: 64603043@kmitl.ac.th

¹ Master of Education Program in Education Administration King Mongkut's Institute of
Technology Ladkrabang

² Prof. Dr., Department of Industrial Education, School of Industrial Education and Technology,
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

³ Assoc. Prof. Dr., Department of Industrial Education, School of Industrial Education and
Technology, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

* Corresponding Author: 64603043@kmitl.ac.th

(Received: 2024-03-26; Revised: 2024-04-04; Accepted: 2024-08-02)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานนิเทศการสอนในสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำนวน 719 คน ซึ่งเป็นผู้นิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 63 ข้อแบ่งออกเป็น 7 องค์ประกอบ โดยมีความตรงเชิงเนื้อหา 1.00 ทุกข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.29-0.86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี มี 7 องค์ประกอบ คือ 1) ทักษะภาวะผู้นำ 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะการทำงานเป็นทีม 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะการบริหารงานบุคคล 6) ทักษะการวางแผนและการประเมินผลและ 7) ทักษะด้านเทคนิคและการจัดการ มีความตรงเชิงโครงสร้างสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์(χ^2)เท่ากับ 720.80 Relative Chi-square (χ^2/df) เท่ากับ 1.07 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (p) เท่ากับ 0.11 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.96 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว(AGFI) เท่ากับ 0.91 โดยทั้ง 7 องค์ประกอบสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการนิเทศการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ: วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ทักษะการนิเทศการศึกษา

องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษา

Abstract

The objective of this research was to analyse the factors of educational supervision skills of school administrator under Chonburi Primary Educational Service Area Office. The sample group in this research consisted of 719 people of the school administrators, the head of Educational Supervision Department and the head of the learning group from the Chonburi Primary Educational Service Area Office by using the multistage sampling method technique. The research tool was a five-level scale questionnaire with 63 questions, divided into 7 components. The validity of the content device was 1.00, the reliability of the questionnaire was 0.98, and the

discrimination values between 0.29-0.86. The data were analysed by Confirmatory Factor Analysis (CFA). The results showed that the model of Trust Elements in Educational Supervision Skills of School Administrator under Chonburi Primary Educational had 7 components: 1) Leadership Skills; 2) Interpersonal Skills; 3) Teamwork Skills; 4) Communication Skills; 5) Personnel Management Skills; 6) Planning and Evaluation Skills, and 7) Technical and Management Skills. Considering the Chi-square statistic (χ^2) of 720.80, Relative Chi-square (χ^2/df) of 1.07, probability (p) of 0.11, Goodness of Fit Index (GFI) of 0.96, Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) of 0.91, all 7 components can be used as guidelines for developing educational supervision skills in order to develop the quality of learning management.

Keywords: Confirmatory factor analysis, Educational supervision Skills,
Components of Educational Supervision Skills

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการปฏิบัติอย่างหลากหลาย ทั้งกระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ซึ่งการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษามีกำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2542 อย่างชัดเจน นอกจากนี้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ยังได้กำหนดให้การนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญและนำไปปฏิบัติในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม (กรองทอง จิระเดชกุล, 2559)

หน้าที่การนิเทศการศึกษาแต่เดิมเป็นของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษา โดยครูเป็นผู้ได้รับการนิเทศเท่านั้น แต่ในปัจจุบันงานนิเทศการศึกษามีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น แต่ด้วยศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถตอบสนองความต้องการทางการนิเทศการศึกษาได้อย่างทั่วถึง อีกทั้ง

ศึกษานิเทศก์ยังไม่เข้าใจสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริง จึงทำให้เกิดการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถ มีความชำนาญเฉพาะสาขาวิชา ให้เป็นผู้นิเทศ ซึ่งถือเป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลให้ตรงความสามารถและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งยังเป็นการสร้างการยอมรับซึ่งกันและกัน ส่วนศึกษานิเทศก์จะเป็นเพียงผู้นิเทศติดตาม การดำเนินงานของผู้บริหาร และคณะกรรมการนิเทศของโรงเรียน (สัจด์ อุทรานันท์, 2530)

งานนิเทศเป็นงานที่มีความสำคัญงานหนึ่งของการจัดการและการบริหารสถานศึกษานิเทศจึงเป็นกระบวนการของการศึกษาที่มุ่งจะส่งเสริมให้การสนับสนุน และพัฒนามาตรฐานของการศึกษา โดยเฉพาะผู้นิเทศก็ต้องการความรู้ ประสบการณ์ และทักษะต่าง ๆ ในการนิเทศ ต้องได้รับการสนับสนุนขวัญและกำลังใจ ความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ร่วมบริหาร ก็คือ การนิเทศ โดยเฉพาะการนิเทศการศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะช่วยแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่ยบกพร่องด้านวิชาการให้มีการพัฒนา และส่งเสริมให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ (กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์, 2562) ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาจากงานวิจัยของ นิภาวรรณ เดชบุญ (2564) เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ ความรู้ในการนิเทศ ทักษะการนิเทศ และคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นิเทศ และยังมีงานวิจัยของ อรุณา ดั่งช้าง (2566) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม พบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะการบริหารจัดการบุคลากร 3) ทักษะด้านเทคนิคและการนิเทศ 4) ทักษะการประเมินผลเพื่อให้งานนิเทศมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าผู้นิเทศจำเป็นต้องมีความรู้ควบคู่ไปกับการมีทักษะการนิเทศ เพื่อให้การนิเทศการศึกษาขับเคลื่อนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการนิเทศการศึกษามากมายโดยทักษะการนิเทศการศึกษามีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยต้องการทราบความตรงเชิงโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของทักษะการนิเทศการศึกษามีความสอดคล้องกันหรือไม่ จึงสนใจที่จะศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาการสอนของครูและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มี

คุณภาพ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี เนื่องจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่เป็นแนวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ได้สารสนเทศซึ่งเป็นข้อมูลที่ใช้เป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหาร สามารถดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ขององค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานนิเทศการสอน ในสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัด ชลบุรี ทั้งหมด 275 สถานศึกษา จำนวน 1,249 คน ปีการศึกษา 2566

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานนิเทศการสอนในสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้โปรแกรม G* Power 3 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 654 คน เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 719 คน และ สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน คือ 1) แบ่งกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ออกเป็น 3 เขตพื้นที่ 2) สุ่มอย่างง่าย โดยใช้การจับฉลากสถานศึกษาใน 3 เขตพื้นที่ พื้นที่ละร้อยละ 50 โดยหน่วยสุ่มคือ สถานศึกษา และ 3) สุ่มแบบชั้นภูมิ โดยหน่วยสุ่มคือ คน แบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานนิเทศการสอนในสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ โดยใช้การเทียบบัญญัติไตรยางค์ เปรียบเทียบสัดส่วน จำนวนคน 3 กลุ่ม ให้ได้ สัดส่วนจำนวนเท่ากัน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อทักษะการนิเทศการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี จำนวน 63 ข้อ แบ่งออกเป็น 7 องค์ประกอบ

การสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็น กรอบในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับองค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี จากนั้นผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามที่ ดำเนินการสร้างเสร็จแล้ว ขอรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความ สมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ประกอบด้วย 1) อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2) อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร 3) อาจารย์ภาควิชาวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ราชนครินทร์ 4) ศึกษาในเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 และ 5) ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านชากนอก จังหวัดชลบุรี ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง จากนั้นนำผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง และเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยการวิจัยครั้งนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานนิเทศการสอนในสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา alpha coefficient : α ของ Cronbach โดยค่าความเชื่อมั่นที่ใช้ในการวิจัยจะต้องมีค่า 0.80 ขึ้นไป (บุญจันทร์ สีสันต์, 2563) ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และหาค่าอำนาจจำแนก โดยค่าอำนาจจำแนกต้องมีค่าระหว่าง 0.20-1.00 แสดงว่าจำแนกได้ ในงานวิจัยนี้ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.29-0.86 จากนั้นนำแบบสอบถามจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมด้วยแบบสอบถามส่งให้ถึงผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานนิเทศการสอนในสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 719 คน โดยดำเนินการแจกด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ระหว่างวันที่ 18-22 ธันวาคม 2566 หลังจากส่งไปแล้ว ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนระหว่างวันที่ 17-30 มกราคม 2567 จากนั้นทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ ซึ่งได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 674 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.74 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเป็นข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติ ค่าความถี่ และร้อยละ แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ซึ่งผู้วิจัยได้เตรียมข้อมูลและตรวจสอบ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรขององค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ไม่ควรสูงกว่า 0.85 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.674 - 0.077 กล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับปกติ ผ่านการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อให้ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ แล้วตรวจสอบเมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยพิจารณาจากค่า Bartlett's Test of Sphericity และค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin)

5.3 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) มากกว่า .05 ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p) มากกว่า .05 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มากกว่า 0.90 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มากกว่า 0.90 ค่าดัชนีความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (CFI) มากกว่า 0.90 รากที่สองของส่วนเหลือกำลังสองเฉลี่ยมาตรฐาน (Standardized RMR) น้อยกว่า 0.05 ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ยโดยประมาณ (RMSEA) น้อยกว่า 0.05 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ (RMR) น้อยกว่า 0.05

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 674 คน จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 379 คน คิดเป็นร้อยละ 56.23 ปริญญาโท จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 43.03 และปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 0.74 เมื่อพิจารณาตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 516 คน คิดเป็นร้อยละ 76.56 รองลงมาเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 12.31 และหัวหน้างานนิเทศการสอนในสถานศึกษา จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 11.13 และเมื่อพิจารณาจากสถานที่ตั้งของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่สังกัดอยู่ที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 36.95 รองลงมาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 26.85 ตามลำดับ

5.2 ผลการทดสอบค่า Bartlett's Test of Sphericity พบว่า มีค่าเท่ากับ 29741.58 แสดงว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีค่าดัชนี KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) เท่ากับ 0.97 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันในขนาดที่เหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ โดยรายละเอียดของการทดสอบค่า KMO แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบค่า KMO and Bartlett's Test องค์ประกอบทักษะการนิเทศ

การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดชลบุรี

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		0.97
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	29741.58
	df	1953
	Sig	<.001

**p<.01

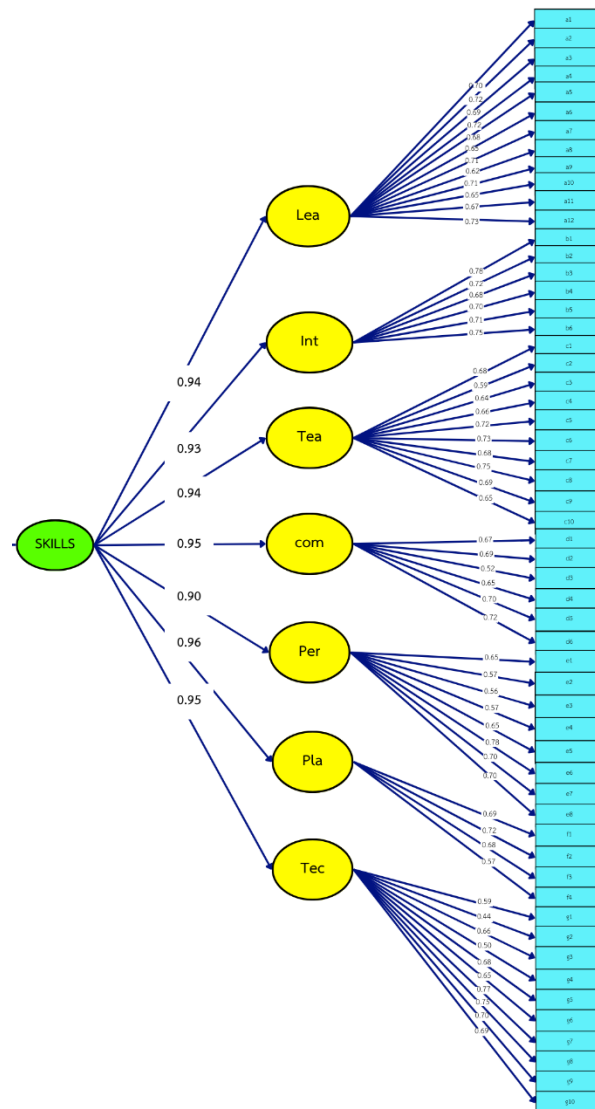
5.2 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รายละเอียดดังตารางที่ 2 และ ภาพที่ 1

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองขององค์ประกอบทักษะการนิเทศ
การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดชลบุรี

องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองขององค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี	น้ำหนักองค์ประกอบ (b)	สัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2)
1. ทักษะภาวะผู้นำ (Lea)	0.94	0.87
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Int)	0.93	0.87
3. ทักษะการทำงานเป็นทีม (Tea)	0.94	0.88
4. ทักษะการสื่อสาร (Com)	0.95	0.91
5. ทักษะการบริหารงานบุคคล (Per)	0.90	0.82
6. ทักษะการวางแผนและการประเมินผล (Pla)	0.96	0.92
7. ทักษะด้านเทคนิคและการจัดการ (Tec)	0.95	0.91

$\chi^2 = 720.80$; $df = 676$; $p\text{-value} = 0.11$; $GFI = 0.96$; $AGFI = 0.91$;
 $CFI = 1.00$; $SRMR = 0.04$; $RMSEA = 0.01$; $RMR = 0.01$

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองขององค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และสามารถแสดงรายละเอียดดังภาพที่ 1

Chi-Square=720.80, $\chi^2 = 720.80$, df = 676, p-value = 0.11, GFI = 0.96, AGFI = 0.91,

CFI = 1.00, SRMR = 0.04, RMSEA = 0.01, RMR = 0.01

ภาพที่ 1 โมเดลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี

จากภาพที่ 1 พบว่า องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบคือ 1) ทักษะภาวะผู้นำ 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะการทำงานเป็นทีม 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะการบริหารงานบุคคล 6) ทักษะการวางแผนและการประเมินผล และ 7) ทักษะด้านเทคนิคและการจัดการ โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบ มีขนาดตั้งแต่ 0.90-0.96 สามารถเรียงลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (b) จากมากไปน้อย คือ ทักษะการวางแผนและการประเมินผล ($b = 0.96$) มี 7 ตัวแปร รองลงมาคือ ทักษะการสื่อสาร ($b = 0.95$) มี 6 ตัวแปร ทักษะด้านเทคนิคและการจัดการ ($b = 0.95$) มี 12 ตัวแปร ลำดับที่ 3 คือ ทักษะภาวะผู้นำ มี 12 ตัวแปร กับทักษะการทำงานเป็นทีม มี 11 ตัวแปร ($b = 0.94$) ลำดับที่ 4 คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ($b = 0.93$) มี 6 ตัวแปร และลำดับสุดท้าย คือ ทักษะการบริหารงานบุคคล ($b = 0.90$) มี 9 ตัวแปร นอกจากนั้น ค่าสัมประสิทธิ์การถ่วงน้ำหนัก (R^2) ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมขององค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี มีค่าตั้งแต่ 0.82 - 0.92

การอภิปรายผล

ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี มีความตรงเชิงโครงสร้างและมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้ง 7 องค์ประกอบ คือ 1) ทักษะภาวะผู้นำ 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะการทำงานเป็นทีม 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะการบริหารงานบุคคล 6) ทักษะการวางแผนและการประเมินผล และ 7) ทักษะด้านเทคนิคและการจัดการ ตามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2555) พบว่า ผู้นิเทศต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะสำคัญเหล่านี้ ได้แก่ 1) ทักษะภาวะผู้นำ 2) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะการทำงานเป็นทีม 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะการบริหารงานบุคคล และ 6) ทักษะการประเมินผล ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2557) พบว่า การนิเทศเป็นการใช้ทักษะความชำนาญและความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคลในการนิเทศ ดังนี้ 1) ทักษะภาวะผู้นำ 2) ทักษะมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะการทำงานเป็นทีม 4) ทักษะการติดต่อสื่อสาร 5) ทักษะการบริหารและพัฒนาบุคคล และ 6) ทักษะในการประเมินผลการนิเทศการศึกษา ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Joshi (2012) พบว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะภาวะผู้นำ 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะการวางแผนและการประเมินผล 4) ทักษะ

ด้านเทคนิคและการจัดการ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์รัตน์ หลิมเล็ก (2558) ได้ศึกษาทักษะการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8 สรุปทักษะการนิเทศ ได้ดังนี้ 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะด้านเทคนิค และ 3) ทักษะการจัดการ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mislinah, et. al. (2018) ได้ศึกษาศิลปะการนิเทศ บทบาทของทักษะการนิเทศในการพัฒนาศักยภาพครู ซึ่งผู้บริหารมีทักษะในด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะด้านเทคนิคและการจัดการ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bin, et. al. (2021) ได้ศึกษาทักษะการนิเทศที่ใช้ผู้บริหารของ APS & CAND FGEIS ดังนี้ 1) ทักษะภาวะผู้นำ 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะการสื่อสาร 4) ทักษะการวางแผนและการประเมินผล และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ (2559) ที่ได้ศึกษาทักษะในการนิเทศการศึกษาที่สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ สรุปได้ว่า ผู้นิเทศหรือศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่จนประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องมีทักษะที่สำคัญ ๆ 1) ทักษะภาวะผู้นำ 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ทักษะการทำงานเป็นทีม 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะการบริหารงานบุคคล 6) ทักษะการวางแผนและการประเมินผล และ 7) ทักษะด้านเทคนิคและการจัดการ จึงได้เป็นกรอบแนวคิดขององค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยจะอภิปรายตามลำดับความสำคัญขององค์ประกอบ ได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 6 ทักษะการวางแผนและการประเมินผล ประกอบด้วย 7 ตัวแปรที่สังเกตได้ เป็นด้านที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงที่สุด อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนการทำงานต้องมีการคำนึงถึงธรรมชาติของงาน รูปแบบการทำงาน เพื่อให้งานเสร็จทันเวลา (Audrey, 2020) และยังต้องมีความรู้ในหลักการวัดและประเมินผล สามารถสร้างเครื่องมือการประเมินผลอย่างมีกลยุทธ์และต้องแนะนำครูได้ (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bin, et. al. (2021) ที่ได้ศึกษาทักษะการนิเทศที่ใช้ผู้บริหารของ APS & CAND FGEIS พบว่า ทักษะการวางแผนและการประเมินผล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของทักษะการนิเทศ เพื่อการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานและสามารถสร้างเครื่องมือการประเมินผลได้

2. องค์ประกอบที่ 4 ทักษะการสื่อสาร เป็นด้านที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานรองลงมา ซึ่งได้สะท้อนให้เห็นว่า ทักษะการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการสื่อสารที่ถูกต้อง เช่น การใช้คำพูด ภาษากาย กริยาท่าทางและการแสดงออกให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ นอกจากนี้ยังต้องสามารถแบ่งปันความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้ (Northup, 2020) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bin, et. al. (2021) ได้ศึกษาทักษะการนิเทศที่ใช้ผู้บริหารของ APS & CAND FGEIS

พบว่า ทักษะการสื่อสาร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ผู้นิเทศต้องสื่อสารอย่างถูกต้อง และยังสามารถแบ่งปันความคิดเห็นได้

3. องค์ประกอบที่ 7 ทักษะด้านเทคนิคและการจัดการ เป็นด้านที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานรองลงมา อาจเป็นเพราะว่าผู้นิเทศ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และยังสามารถปฏิบัติงานด้านการประสานงาน และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ดำรงค์ ชลสุข, 2563) นอกจากนี้ยังสามารถสั่งการและจัดบุคคลเข้าทำงานอย่างเหมาะสม (Jennifer, 2023) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mislinah, et. al. (2018) ได้ศึกษาศิลปะการนิเทศ บทบาทของทักษะการนิเทศในการพัฒนาศักยภาพครู พบว่า ทักษะด้านเทคนิคและการจัดการ เป็นทักษะการนิเทศสำคัญ ผู้นิเทศต้องให้ความสนใจกับกระบวนการนิเทศการศึกษา สามารถปฏิบัติงานด้านการประสานงานและจัดเตรียมบุคลากรสำหรับเป็นผู้นิเทศ เพื่อพัฒนาการนิเทศและศักยภาพของครู

4. องค์ประกอบที่ 1 ทักษะภาวะผู้นำ อาจเป็นเพราะว่าผู้นิเทศเป็นผู้แนะนำครูให้เป็นผู้มีความรู้ในการปฏิบัติการสอน เข้าใจศักยภาพของเพื่อนร่วมงาน สามารถให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ รับฟังและแก้ไขปัญหาได้อย่างรอบคอบ โดยมีความยืดหยุ่นและมีความน่าเชื่อถือ (Yasar and McLaughlin, 2022) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณี ศิริวิศาลสุวรรณ (2559) ที่ได้ศึกษาทักษะในการนิเทศการศึกษาที่สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ สรุปได้ว่า ผู้นิเทศหรือศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่จนประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องมี ทักษะภาวะผู้นำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้นิเทศมีความเข้าใจความรู้สึก ศักยภาพของผู้อื่น เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ

5. องค์ประกอบที่ 3 ทักษะการทำงานเป็นทีม อาจเนื่องมาจากการนิเทศเป็นการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นทีม จึงต้องมีการประสานงานกันอย่างราบรื่น และดำเนินไปตามจังหวะเวลา โดยที่สมาชิกแต่ละคนในทีมจะต้องรู้อย่างชัดเจน และแสดงบทบาทของตนให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันมากที่สุด (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2555) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณี ศิริวิศาลสุวรรณ (2559) ที่ได้ศึกษาทักษะในการนิเทศการศึกษาที่สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ สรุปได้ว่า ผู้นิเทศหรือศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่จนประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องมีทักษะการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การนิเทศการศึกษาใช้วิธีการประชุมกลุ่มการวางแผนร่วมกัน ทำให้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ได้โดยมุ่งให้เกิดการปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น

6. องค์ประกอบที่ 2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ อาจเนื่องมาจากผู้นิเทศมีทัศนคติเชิงบวก สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างชัดเจน ทั้งทางวาจาและลายลักษณ์อักษร ให้เกียรติ ยอมรับ เข้าใจ เห็นอก เห็นใจและเอาใจใส่ผู้อื่น (Doyle, 2022) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bin, et. al. (2021) ที่ได้ศึกษาทักษะการนิเทศที่ใช้ของผู้บริหารของ APS & CAND FGEIS พบว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของทักษะการนิเทศ ผู้นิเทศจึงจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ที่เป็นมิตร เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติครู และมีทัศนคติเชิงบวก

7. องค์ประกอบที่ 5 ทักษะการบริหารงานบุคคล อาจเป็นเพราะว่าผู้นิเทศเป็นผู้เสริมสร้างความรู้ ช่วยเหลือด้านการสอน (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2555) และกระตุ้นให้บุคลากรเพิ่มขีดความสามารถ ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ (Jennifer, 2023) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ (2559) ที่ได้ศึกษาทักษะในการนิเทศการศึกษาที่สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ สรุปได้ว่า ทักษะด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก ผู้นิเทศจะช่วยในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาศัยกิจกรรมทางการนิเทศการศึกษาเป็นเครื่องมือเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการนิเทศการศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายที่สนับสนุนพัฒนาครูให้เจริญก้าวหน้าในวิชาชีพและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านการบริหารงานบุคคลจึงนับเป็นสิ่งสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ทั้ง 7 ด้าน สถานศึกษา หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้จัดทำแผนพัฒนาทักษะการนิเทศการศึกษา ให้ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานนิเทศการศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีทักษะการนิเทศ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมน้ำหนักองค์ประกอบมีขนาดตั้งแต่ 0.90-0.96 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะการบริหารงานบุคคล มีค่าน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมครู เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ คอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือครูในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ด้านทักษะการวางแผนและการประเมินผล มีความสำคัญมากที่สุด ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการวางแผนและการประเมินผลการนิเทศการศึกษา ของผู้บริหาร หัวหน้างานนิเทศการศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ทักษะการบริหารงานบุคคล มีความสำคัญน้อยที่สุด ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร หัวหน้างานนิเทศการศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กรทอง จิรเดชกุล. (2559). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:

ธารอักษร.

กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์. (2562). *การนิเทศการสอนในยุค 4.0*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ดำรงค์ ชลสุข. (2563). *ทักษะของผู้บริหารกับงานที่ทำ*. กรุงเทพฯ: นวัตกรรม.

นิภารรรณ เดชบุญ. (2564). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการนิเทศของศึกษานิเทศก์ สังกัด*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.

บุญจันทร์ สีสันต์. (2563). *วิธีวิจัยทางการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:

มีน เซอร์วิสซัพพลาย.

ภรณ์ ศิริวิศาลสุวรรณ. (2559). *ทักษะในการนิเทศการศึกษาที่สำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพ*.

วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 14(2), 37-44.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2557). *การนิเทศการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สงขลา: ศูนย์หนังสือ

มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สัด อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และการปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.

- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2555). *การนิเทศภายในโรงเรียน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). แพร์: เมืองแพร่การพิมพ์.
- สุริย์รัตน์ หลิมเล็ก. (2558). *ทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- อรชุนมา ดั่งช้าง. (2566). *รูปแบบการพัฒนาทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- Audrey, E. (2020, October 1). *PLANNING SKILLS*. Retrieved 2023, May 5, from <https://uk.indeed.com/career-advice/career-development/organising-and-planning>.
- Bin, S., Abbasi, M.G., Ain, N.U., Abbasi, M.M. and Khattak, Z.I. (2021). A COMPARATIVE STUDY OF INSTRUCTIONAL SUPERVISORY SKILLS USED BY PRINCIPALS OF APS & CAND FGEIS. *PalArch's Journal of Archaeology of Egypt / Egyptology*, 18(8), 4812-4823.
- Doyle, A. (2023, May 5). *Interpersonal skills*. Retrieved 2023, May 6, from <https://www.thebalancemoney.com/interpersonal-skills-list-2063724#toc-types-of-interpersonal-skills>
- Jennifer. (2023, February 28). *MANAGEMENT*. Retrieved 2023, May 6, from <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/what-is-management>
- Joshi, M. (2012). *ADMINISTRATION SKILLS*. n.p.
- Mislinah, M., Zuraidah, A. and Salwati, S. (2018). THE ART OF SUPERVISION: ROLE OF SUPERVISORY SKILLS IN DEVELOPING TEACHER CAPACITY. *MALAYSIAN ONLINE JOURNAL OF EDUCATIONAL MANAGEMENT*, 6(4), 37-55.
- Northup, G. (2020, October 15). *Communication Skills*. Retrieved 2023, May 6, from <https://www.indeed.com/career-advice/resumes-coverletters/communication-skills>.

Yasar and McLaughlin. (2022, August 1). *LEADERSHIP SKILLS*. Retrieved 2023, May 6, from <https://www.techtarget.com/searchcio/definition/leadership-skills>.